

MAGYAR TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI EGYETEM

ÖNKÉNTESÉG, KÖZÖSSÉGI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉSBEN

A GYAKORLAT LEÍRÁSA

Az önkéntesség, közösségi pedagógiai gyakorlat célja, hogy a hallgatók a pedagóguspályára való felkészülés során közvetlen tapasztalatokat szerezzenek a társadalmi felelősségvállalásról, a közösségi szerepvállalásról, valamint a különböző korosztályok és közösségek körében végzett segítő tevékenységekről. A gyakorlat a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben meghatározott tanári kompetenciák fejlesztését támogatja, különös tekintettel a tanulói közösségek fejlesztésére, a kommunikációra és szakmai együttműködésre, a pedagógiai folyamatok támogatására, a reflektív gondolkodásra, valamint a szakmai felelősségvállalás és elkötelezettség erősítésére.

A kurzus keretében végzett önkéntes tevékenység olyan, szabad akaratból, anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzett tevékenység, amely a fogadó közösség vagy szervezet javát szolgálja, miközben hozzájárul a hallgató szakmai és személyes fejlődéséhez. Az önkéntesség jogi kereteit Magyarországon a 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről határozza meg, amely szerint az önkéntes tevékenység ellenszolgáltatás nélkül, a közösség érdekében végzett munka, meghatározott fogadó szervezetek keretében.

A gyakorlat célja, hogy a hallgatók a közösségi tapasztalatszerzésen keresztül fejlesszék pedagógiai szemléletüket, erősítsék társadalmi érzékenységüket és olyan gyakorlati ismereteket szerezzenek, amelyek elősegítik a későbbi pedagógusi munkájuk eredményességét, valamint aktív és felelős részvételüket a helyi közösségek életében.

AZ ÖNKÉNTESÉG, KÖZÖSSÉGI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT SZAKMAI KÖVETELMÉNYEI

A gyakorlati helyszínre vonatkozó alapvető kritériumok és minimumkövetelmények

Az önkéntesség, közösségi pedagógiai gyakorlat olyan intézményben, szervezetben vagy közösségben teljesíthető, amely lehetőséget biztosít a hallgató számára közösséget szolgáló, önkéntes tevékenység végzésére, és hozzájárul a pedagóguspályához szükséges kompetenciák fejlesztéséhez.

A fogadó hely lehet különösen köznevelési intézmény, kollégium, tanoda, kulturális vagy közművelődési intézmény, sportegyesület, civil szervezet, alapítvány, gyermek- és ifjúsági szervezet, szociális vagy egészségügyi intézmény, egyházi szervezet vagy közösség, illetve egyéb nonprofit vagy közhasznú szervezet.

A gyakorlat során végzett tevékenységnek közösségi célokat kell szolgálnia, és lehetőséget kell biztosítania arra, hogy a hallgató gyermekekkel, fiatalokkal vagy más közösségekkel végzett

segítő, fejlesztő, szervező vagy támogató tevékenységben vegyen részt. A tevékenységnek hozzá kell járulnia a hallgató pedagógiai szemléletének, társadalmi érzékenységének, együttműködési készségének, szervezőkészségének és reflektív gondolkodásának fejlődéséhez.

A fogadó szervezet működését a társadalmi felelősségvállalás, a demokratikus értékek tisztelete és a közösségi együttműködés jellemezze. A szervezet nem folytathat pártpolitikai tevékenységet, működése nem irányulhat elsődlegesen üzleti haszonszerzésre, továbbá nem képviselhet vagy terjeszthet előítéletes, kirekesztő vagy gyűlöletkeltő nézeteket.

A fogadó szervezet vállalja, hogy a hallgató önkéntes tevékenységét szakmailag támogatja, számára mentort vagy kapcsolattartót biztosít, rendszeres visszajelzést ad, és lehetőséget teremt arra, hogy a gyakorlat valódi tanulási és szakmai fejlődési folyamatot jelentsen.

A gyakorlat kizárólag önkéntes alapon, anyagi ellenszolgáltatás nélkül végezhető. A hallgató a végzett tevékenységért munkabérben vagy egyéb pénzbeli juttatásban nem részesülhet.

A gyakorlat nem teljesíthető a hallgató fennálló munkaviszonyának vagy egyéb díjazással járó jogviszonyának keretében. A választott gyakorlati hely esetében nem állhat fenn összeférhetetlenség, különösen közeli hozzátartozói vagy más olyan személyes kapcsolat, amely a gyakorlat objektív teljesítését veszélyeztetheti.

Amennyiben a hallgató korábban is önkéntesként tevékenykedett egy megfelelő fogadó szervezetnél, a kurzus időtartama alatt végzett önkéntes tevékenysége elszámolható a gyakorlat teljesítéseként, feltéve, hogy megfelel a kurzus követelményeinek és megfelelően dokumentálható.

A gyakorlati partnerek különösen az alábbi szervezetek lehetnek:

- köznevelési, kulturális, közművelődési, szociális vagy egyházi intézmények;
- civil szervezetek, alapítványok, sportszervezetek, ifjúsági szervezetek és egyéb nonprofit szervezetek;
- helyi közösségek, önkéntes csoportok, egyházi közösségek vagy olyan közösségi kezdeményezések, amelyek társadalmi, kulturális, sport- vagy szociális célok megvalósítását szolgálják.

A gyakorlat tartalma:

A közösségi pedagógiai gyakorlat egyszerre jelent önkéntes szolgálatot és tanulási folyamatot. Egyrészt lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgató segítő szerepben bekapcsolódjon egy intézmény, szervezet vagy közösség tevékenységébe, másrészt hozzájárul a pedagógiai szereptanuláshoz, a szakmai identitás formálódásához és a pedagóguspályára való felkészüléshez. A gyakorlat során végzett tevékenységeknek elő kell segíteniük a hallgató közösségi, kommunikációs, szervezési és reflektív kompetenciáinak fejlődését, valamint társadalmi érzékenységének erősödését. A gyakorlat során a hallgató lehetőség szerint aktív szerepet vállal a közösségi programok előkészítésében, megvalósításában és értékelésében is.

A gyakorlat keretében végezhető tevékenységek különösen:

- tanulók szabadidős programjainak, táborainak, osztálykirándulásainak vagy egyéb közösségi rendezvényeinek szervezésében és lebonyolításában való közreműködés;
- szakkörök, foglalkozások, kulturális vagy sportprogramok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel;
- hátrányos helyzetű vagy nehéz élethelyzetben lévő gyermekek és fiatalok támogatása civil szervezetek, tanodák vagy egyéb közösségi kezdeményezések keretében;
- gyermekek és fiatalok egyéni tanulásának támogatása, felzárkóztatása vagy pótvizsgára történő felkészítése valamely intézmény vagy szervezet keretében.
- A felsorolás példálózó jellegű; minden olyan önkéntes tevékenység elfogadható, amely megfelel a kurzus céljainak és hozzájárul a hallgató pedagógiai kompetenciáinak fejlődéséhez.
- A hallgató támogatása a gyakorlat során
- A fogadó szervezet biztosítja a hallgató számára a megfelelő munkafeltételeket, kijelöl egy mentort vagy szakmai segítőt, aki támogatja a hallgatót a végzendő feladatok ellátásában, segíti szakmai fejlődését, és szükség esetén visszajelzést ad a tevékenységéről.

A gyakorlat dokumentálása:

A gyakorlat teljesítését a fogadó szervezet vezetője vagy kijelölt mentora igazolja, az IGAZOLÁS ÖNKÉNTESÉG, KÖZÖSSÉGI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT TELJESÍTÉSÉRŐL dokumentumban. Az igazolás tartalmazza a gyakorlat helyszínét, időtartamát, az elvégzett tevékenység rövid leírását, valamint a vezető vagy mentor aláírását és - amennyiben rendelkezésre áll -, a szervezet hivatalos bélyegzőjét.

A gyakorlat teljesítésének időpontja:

A tárgyfelvétel a 9. szemeszterben történik.

A gyakorlat időtartama:

A tantárgy óraszám: 26 óra, amelyből **20x45** percet kell külső helyszínen önkéntes feladattal ellátni, erről az igazolást bemutatni. A tantárgy kreditértéke: 2 kredit.

Az aláírás feltétele:

Az IGAZOLÁS határidőre történő leadása. Az aláírást – a teljesítési igazolás(ok) alapján – a tantárgy oktatója írja be a Neptun rendszerbe.

A gyakorlat értékelése:

Gyakorlati jeggyel történik

A gyakorlati jegy teljesítésének követelménye:

A hallgató az Önkéntesség, közösségi pedagógiai gyakorlat teljesítését követően **Reflexiós dokumentumgyűjteményt** készít, amely bemutatja a gyakorlat során szerzett szakmai és személyes tapasztalatait, valamint azok pedagógiai jelentőségét.

A Reflexiós dokumentumgyűjtemény terjedelme: minimum 5 oldal.

A Reflexiós dokumentumgyűjteményt ajánlott felépítése:

1. A fogadó szervezet és a végzett tevékenység bemutatása: Röviden ismertesse a szervezet célját, működését, saját feladatait és az önkéntes tevékenység kereteit.
2. Személyes tapasztalatok és élmények: Mutassa be, milyen közösségi helyzetekkel találkozott, milyen kihívásokkal szembesült, és mely élmények voltak a legmeghatározóbbak.
3. Pedagógiai reflexió: Elemezze, hogy a gyakorlat során szerzett tapasztalatok hogyan járultak hozzá pedagógiai szemléletének, kommunikációs készségének, együttműködési képességének, empátiájának és társadalmi érzékenységének fejlődéséhez. Térjen ki arra is, hogy milyen tanulságokat visz magával leendő pedagógusi munkájába.
4. Önértékelés és jövőkép: Fogalmazza meg, milyen kompetenciái fejlődtek leginkább, milyen nehézségekkel találkozott, és hogyan hasznosítaná a megszerzett tapasztalatokat későbbi pedagógusi tevékenysége során.
5. Kötelező elem a reflexiót melléklettel ellátni, amely a gyakorlat során készült - a személyiségi jogok figyelembevételével készített és felhasználható - fényképek, programleírások vagy egyéb dokumentumokat is tartalmazza.

Formai követelmények: Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt igazítás. A Reflexiós dokumentumgyűjteményt elektronikus formában kell feltölteni az E-learning felületre.

A Reflexiós dokumentumgyűjtemény **leadási határidejét** az aktuális szemeszter első hetében a tantárgy oktatója határozza meg.